

ע"פ 6490/20 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לעורוים פליליים

ע"פ 6490/20
ע"פ 6697/20

לפני:
כבוד המשנה לנשיאה נ' הנדל
כבוד השופט י' עמיית
כבוד השופטת ד' ברק-ארוז

פלוני המערער בע"פ 6490/20
והמשיב בע"פ 6697/20:

נגד

המשיבה בע"פ 6490/20
המערערת בע"פ 6697/20

עורוים על פסק דין של בית המשפט המחוזי נצרת
ימים 09.08.2020 בתפ"ח 5779-08-1
כבוד השופטים: א' הלמן; י' שטרית וס' דבר

תאריך הישיבה: (30.12.2021) כ"ז בטבת התשפ"ב

בשם המערער בע"פ 6490/20
והמשיב בע"פ 6697/20

בשם המשיבה בע"פ 6490/20
המערערת בע"פ 6697/20

פסק דין

עמוד 1

מוניחים לפנינו שני ערעורים על העונש שנגזר על המערער בע"פ 6490/20 (להלן: המערער) – מאסר בפועל לתקופה של 13 שנה. ערעור אחד, מטעם המדינה, מופנה נגד קולת עונש המאסר, ואילו בערעור השני טוען המערער כי מדובר בעונש חמור שיש להתערב בו. להשלמת התמונה, על המערער נגזרו גם מאסר מוותנה ופיצויים לנפגעת העבירה.

1. על פי עובדות כתוב האישום המתווך שבו הודה המערער, נפגעת העבירה מאובחנת כאוטיסטייה בתפקוד גבוה. בתקופה הרלוונטית – החל מהיות הנפגעת כבת 12 שנה ועד להיותה כבת 18 שנה – היה המערער נשוי לאמה ושימש לה כאב. בתקופה זו נכנס המערער בהזדמנויות רבות לחדרה של הנפגעת בשעות הלילה, הפSTIT אותה, נצמד לגופה, נגע בחזה ובאיבר מינה מתחת לבגדים וליקק אותו. כן החדר בהזדמנויות רבות את אצבעותיו ואת לשונו לאיבר מינה והניח את יד הנפגעת על איבר מינו – והכל בניגוד לרצונה. בהזדמנויות רבות אחרות فعل באופן דומה, ובנוסף לכך הצמיד את גופו לאחר שנכנס למיטהה, הוריד את מכנסיה והכנס את אצבעותיו לאיבר מינה בניגוד לרצונה, בעוד הנפגעת שוכבת בעיניים פקוחות ובוהה בתקרת החדר. במספר הזדמנויות אחרות נכנס המערער למיטהה של הנפגעת, מישש את חזה וליקק אותו. לעיתים הצלחה הנפגעת לאזרע עוז ולהדוף את המערער. במקרים אחרים לא הצלחה בכך, והמערער התפיט, הפרק את הנפגעת על גבה, הפסיק את מכנסיה, ליקק את איבר מינה והחדר את לשונו לתוכו בניגוד לרצונה, בעוד מניה את יד הנפגעת על איבר מינו החשוף. במקרה אחר נכנס המערער בעודו עירום אל המקלחת בעת שהנפגעת שתחה בה, והצמיד את גופו בניגוד לרצונה.

בгин מעשים אלה הורשע המערער במקרים רבים של איןום בתחום המשפחה (סעיף 351(א) בנסיבות סעיף 345(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977; ובמספרקרים של מעשה מגונה בתחום המשפחה (סעיף 351(ג)(2) וסעיף 348(ב) בנסיבות סעיף 345(ב)(1), 345(א)(1) לחוק העונשין; וסעיף 1(ג) לחוק העונשין).

2. מרכיבת היא מלאכת הענישה, על אחת כמה וכמה בעירות מין. וביתר שאת – בעירותimin בתחום המשפחה שבוצעו כלפי קטינה. קשה להבין וקשה יותר להשלים. אם לא די בכך, יש לזכור את אשר לא ניתן לכמותו בדרך חישובית. גזירת העונש היא מלאכת מחשב, ולא מלאכת מחשב. הרתיעה של בית המשפט, גם במובן הרגשי – לגיטימית היא. אך יש לזכור כי התגובה הרגשית אינה יכולה להיות סוף פסוק. בית המשפט מחויב לנמק את מסקנותו ואת הכרעתו לעניין העונש. הדבר דרוש כדי לצאת ידי חובה הענישה על פי עקרון ההלימה. הדרך לשימוש שיקולי הענישה כראוי היא נימוק מדוע המקרה על נסיבותו מוביל ל贤 TOTEM עונשיות מסוימת ולא ל贤 TOTEM עונשיות אחרת. מתקייםו של בית המשפט להציג את הנקודות הספציפיות של המקרה, ולראות היכן עומד המקרה בשורת המקרים הקרובים.

ביחסם הדברים כאן, יש להציג חמישה נתונים ואת כוחם המצטבר. ראשון, אורך תקופה ביצוע המעשים – שש שנים, שבמהלכן בוצעו עבירות רבות כלפי הנפגעת. שני, גיליה של נפגעת העבירה, שהמעשים בוצעו בהיותה החל מגיל 12 ועד להיות בת 18 שנה. שלישי, זהות מבצע העבירה – אדם שנשוו לאם הנפגעת ומשמש לה אב. נתון זה בא לידי ביטוי בכך שהעבירה הוגדרה כ"איןום במשפחה". רביעי, מצבה של נפגעת העבירה, שמאובחנת כאוטיסטייה בתפקוד גבוה. חמישי, חומרת המעשים הרבה. כל נתון שהוא בעל משקל הוא, ומחזק את חומרת המקרה לנוכח הנתונים הנוספים. הפגיעה הקשה והכוابت בנפגעת העבירה באה לידי ביטוי גם בתסקירות שנוירך לה.

כמובן, יש ליקח בחשבון את הנימוקים לקולא שצינו בגזר הדין. אלה כוללים את הودאת המערער בשלב שחשך את הצורך בהעדת הנפגעת ואמה; ה策ער שהביע על המקירה, אם כי שירות המבחן העיריך שלקיחת האחריות היא ברמה המילולית, אף על פי שהמערער הביע מוטיבציה להשתלב בטיפול; והעדר עבר פלילי. ברם, בהינתן מלאה הנתונים נראה כי העונש נוטה לקולא, באופן שאיןנו נותנים ביטוי מספיק למצבור הנסיבות. במרכז השיקולים ניצבת נגעתה העבריה. מעבר לפגיעה הישרה בה, המערער נטל ממנה במעשיו את הבטחון הדרוש לה דזוקא ביבתה-מבחן. לרובו ה策ער, זהה דוגמא מובהקת של ניצול נסיבותה האישיות – גיל, מגבלות ומקום – של נגעתה שאין בכוחה להגן על עצמה. לצד כל אלה, נזכיר גם כי בקביעת התוצאה העונשית הרואה יש לתת את הדעת לכלל לפיו אין ערכאת הערעור מצאה את העונש עד תום.

3. סוף דבר, הייתי מציע לחבריו כי נדחה את הערעור על קולת העונש. לערעור זה אין בסיס; וכי קיבל את ערעור המדינה על חומרת העונש, באופן שהעונש יעמוד על 15 שנות מאסר במקום 13 שנות מאסר. יתר ההוראות והעונשים יעדמו בתוקף.

ניתן היום, ח' בשבט התשפ"ב (10.1.2022).

שׁוֹפְט

שׁוֹפְט

המשנה לנשיאה